

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie V./2016
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 52/2015
populárny názov	Námietka nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia
sudca spravodajca	Milan Čalík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	06.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd nezistil, že by závery krajského súdu nadväzujúce na závery okresného súdu boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) z 25. septembra 2014 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“). Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania vedeného pred Okresným súdom Košice I (ďalej len „okresný súd“) v procesnej pozícii žalobkyne o zaplatenie peňažnej sumy. Okresný súd v uvedenej veci rozhodol rozsudkom, ktorým žalobu sťažovateľky zamietol. Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že odvolaním napadnuté rozhodnutie potvrdil. Sťažovateľka v sťažnosti namietala, že napadnutý rozsudok krajského súdu je nedostatočne odôvodnený a takisto sťažovateľka nesúhlasila s právnym záverom uvedeným v napadnutom rozsudku krajského súdu o neunesení dôkazného bremena. V tejto súvislosti sťažovateľka v sťažnosti uviedla aj ďalšie skutkové tvrdenia, na základe ktorých dospela k záveru, že „ <i>rozsudok odvolacieho súdu ani proces, ktorý mu predchádzal nezodpovedá kritériám, predpokladaným v článkoch 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru</i> “.
z odôvodnenia	Ústavný súd po preskúmaní obsahu súdneho spisu a dôkazov ktoré okresný súd vykonal konštatuje, že právne závery krajského súdu v spojení s právnymi závermi okresného súdu korešpondujú s vykonaným dokazovaním. Ústavný súd ďalej nezistil, že by závery krajského súdu nadväzujúce na závery okresného súdu boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych

	<p>predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti.</p> <p>Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku, ako aj súvisiaceho súdneho spisu presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľky, že napadnutý rozsudok neobsahuje žiadne právne hodnotenie, ústavný súd sa s týmto tvrdením sťažovateľky nestotožňuje. Krajský súd v rámci odôvodnenia uviedol, že sťažovateľka v konaní okrem už uvedeného listinného dôkazu, ktorý súd vyhodnotil v jej neprospech, neoznačila žiadne relevantné dôkazy, ktoré by preukazovali uzavretie zmluvy o rekonštrukcii bytu so žalovaným ako fyzickou osobou. Pri absencii relevantných dôkazov, ktoré by bolo možné hodnotiť, krajský súd za aplikácie predmetných procesných ustanovení dospel k záveru o neunesení dôkazného bremena sťažovateľky v súvislosti s tvrdením sťažovateľky o uzavretí zmluvy so žalovaným ako fyzickou osobou. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná proti žalovanému ako fyzickej osobe, bolo v nadväznosti na tento záver nutné konštatovať v okolnostiach prípadu aj nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného. Skutočnosť, že sťažovateľka bola v napadnutom konaní v dôkaznej núdzi, nemožno pripísať na vrub konajúcemu súdu a tento stav ani nespôsobuje porušenie označených práv sťažovateľky.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Základné právo sťažovateľky zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 25. septembra 2014 porušené neboli.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 127/07, II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, m. m. IV. ÚS 112/05
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	Dokazovanie - dôkazná núdza Legitímácia - pasívna Dokazovanie - dôkazné bremeno

spisová značka	I. ÚS 367/2015
populárny názov	Materiálna rovnosť všetkých veriteľov v reštrukturalizačnom konaní
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález – Nález
dátum rozhodnutia	20.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Okresný súd v reštrukturalizácii vystupuje nielen ako orgán verejnej moci, ktorý rozhoduje o povolení reštrukturalizácie a o jej skončení, ale aj ako aktívny subjekt, ktorého povinnosťou je dohliadať na zákonný a spravodlivý proces reštrukturalizácie vo vzťahu ku všetkým veriteľom. Uvedená povinnosť je explicitne zvýraznená v § 153 ods. 1 a § 154 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, v zmysle ktorých súd potvrdí reštrukturalizačný plán len vtedy, ak nezistí dôvody na jeho zamietnutie. Len takýmto postupom súd naplní záruky, ktoré všetkým veriteľom ako účastníkom reštrukturalizačného plánu vyplývajú z ich práva na súdnu ochranu a tomu korelujúcej povinnosti všeobecného súdu im túto ochranu povinne poskytnúť.
skutkový stav a základné fakty	Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia jej základného práva

	<p>podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Trenčín z 23. decembra 2014 (ďalej len „okresný súd“ a „uznesenie okresného súdu“). Napadnutým uznesením okresný súd potvrdil reštrukturalizačný plán dlžníka, o ktorom hlasovala schvaľovacia schôdza. Druhým výrokom napadnutého uznesenia okresný súd rozhodol tak, že reštrukturalizácia dlžníka sa končí. Sťažovateľka porušenie označených základných práv vidí vo viacerých rovinách, ktorých jadrom je však vždy favorizácia minoritných veriteľov dlžníka pred majoritnými veriteľmi.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Podstata sťažnostných námietok sťažovateľky vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu spočíva v tvrdenom (i) neoprávnenom vylúčení sťažovateľky, ako aj ďalších majoritných veriteľov z hlasovania na schvaľovacej schôdzi, pričom ich pohľadávky predstavovali väčšinu z celkovej sumy pohľadávok (ii) zlegalizovaní účelového postupu správcu spočívajúceho v popretí pohľadávok všetkých majoritných veriteľov, u ktorých existovala reálna hrozba nesúhlasu s reštrukturalizačným plánom, (iii) potvrdení plánu schváleného veriteľmi s 3 % účasťou pohľadávok na reštrukturalizácii dlžníka a (iv) nedostatočnom zohľadnení účinkov zrušenia konkurzu na majetok fyzickej osoby.</p> <p>Vzhľadom na uvedené predmetom skúmania ústavného súdu bolo to, či napadnutým uznesením okresný súd poskytol sťažovateľke spravodlivú súdnu ochranu pri rešpektovaní materiálnej rovnosti všetkých veriteľov v reštrukturalizačnom konaní.</p> <p>V reštrukturalizačnom konaní je príslušný všeobecný súd zaťažený povinnosťou zistiť a odhaliť to, čo sa skrýva pod obsahom pojmu spoločný záujem veriteľov. Spoločný záujem veriteľov pri kolektívnom (spravidla postupnom a neúplnom) uspokojení veriteľov v reštrukturalizácii prima facie nekorešponduje s individuálnymi záujmami jednotlivých veriteľov. Imanentnou črtou reštrukturalizácie je práve zabránenie individuálnemu uplatňovaniu či výkonu práv jednotlivých veriteľov v prospech ich kolektívneho uspokojenia. Všeobecný súd pritom v reštrukturalizácii vystupuje ako strážca zákonnosti, ale aj spravodlivosti celého procesu reštrukturalizácie, pričom táto jeho úloha sa završuje rozhodovaním o potvrdení alebo zamietnutí plánu.</p> <p>Po oboznámení sa s písomným odôvodnením napadnutého uznesenia okresného súdu možno konštatovať viaceré závery. Okresný súd popísal rozsah predpokladaného uspokojenia veriteľov podľa predloženého plánu, pričom u veriteľov popretých pohľadávok bol tento závislý od výsledku incidenčných konaní, následne popísal hlasovanie veriteľov na schvaľovacej schôdzi o prijatí reštrukturalizačného plánu a konštatoval jeho prijatie v súlade so zákonom o konkurze a reštrukturalizácii. Osobitne sa vysporiadal s námietkami sťažovateľky a ďalších veriteľov, že im nebolo umožnené hlasovať na schvaľovacej schôdzi, a pokiaľ išlo o ich námietky smerujúce k návrhu na zamietnutie plánu, s týmito sa vyrovnal všeobecným spôsobom, keď konštatoval, že nezistil dôvody na zamietnutie plánu, a preto rozhodol o jeho potvrdení.</p> <p>Okrem oboznámenia sa s písomnými dôvodmi napadnutého uznesenia sa ústavný súd oboznámil aj s kompletným spisovým materiálom okresného súdu vo veci reštrukturalizácie dlžníka, z obsahu ktorého vyplýva, že sťažovateľka a aj niektorí ďalší veritelia popretých pohľadávok podali na okresnom súde incidenčné žaloby o určenie popretých pohľadávok, ktoré v čase schvaľovacej schôdze ani v čase rozhodovania súdu o potvrdení plánu neboli skončené. Samozrejme, platí, že výsledok týchto incidenčných konaní nebolo možné prejudikovať ani v rozhodovaní okresného súdu o potvrdení plánu a pre nedostatok právomoci tak nemôže učiniť ani ústavný súd v konaní o sťažnosti sťažovateľky. Zároveň však nemožno neuviesť, že už toto štádium reštrukturalizácie objektívne indikovalo jej budúci priebeh najmä z pohľadu väčšinových veriteľov, ktorých pohľadávky boli správcem popreté.</p> <p>Koncepcia reštrukturalizácie, pokiaľ ide o hlasovanie o prijatí reštrukturalizačného plánu na schvaľovacej schôdzi, je založená na väčšinovom princípe. Z citovaného § 148 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii vyplýva relatívne komplikovaný mechanizmus na prijatie plánu schvaľovacou schôdzou, určujúcim momentom je však vždy existencia väčšiny hlasujúcej za prijatie plánu. Kreácia tejto väčšiny je limitovaná viacerými faktormi, pričom sa dá ovplyvniť tým, ako budú zostavené skupiny pre zabezpečené pohľadávky</p>

a nezabezpečené pohľadávky, a najmä tým, v akom rozsahu a vo vzťahu ku ktorým veriteľom boli správcom popreté ich pohľadávky. Aj keď správca je povinný postupovať pri popieraní pohľadávok s odbornou starostlivosťou, je zrejmé, že práve v tomto momente sa v podstatnom rozsahu ovplyvňuje budúci priebeh reštrukturalizácie a najmä hlasovanie na schvaľovacej schôdzi.

Popretie pohľadávok sťažovateľky a ďalších veriteľov správcom malo (a to bez ohľadu na skutočnosť, že títo veritelia podali incidenčné žaloby) pre priebeh reštrukturalizácie dlžníka viaceré dôsledky:

(i) označení veritelia popretých pohľadávok nemohli hlasovať na schvaľovacej schôdzi (§ 146 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii),

(ii) viaceré skupiny mali „jednoosobový charakter“, teda v konkrétnej skupine (napr. 1, 2, 3, 5 a 6) bola zaradená pohľadávka len jedného veriteľa, ktorá však bola popretá,

(iii) v uvedenom dôsledku vo viacerých skupinách pre zabezpečené pohľadávky (vrátane skupiny vytvorenej výlučne pre sťažovateľku) nehlasoval žiaden veriteľ, v dôsledku čoho sa tieto skupiny považujú ex lege za skupiny súhlasiace s plánom (§ 148 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii).

Tieto dôsledky sa najcititeľnejšie prejavili pri schvaľovaní plánu, keď vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého uznesenia, ako aj z obsahu spisu za prijatie reštrukturalizačného plánu hlasovali prítomní veritelia s počtom 39 047 hlasov z celkového počtu 57 448 hlasov, čo predstavuje 67,97 % hlasov. Vychádzajúc z počítania hlasov podľa zistenej sumy zistených pohľadávok za prijatie plánu hlasovali veritelia, ktorých zistené pohľadávky predstavovali sumu 39 047 € (celková výška prihlásených pohľadávok bola 3 563 121,78 €).

Z pohľadu požiadavky na zachovanie spravodlivého prístupu ku všetkým veriteľom v reštrukturalizácii dlžníka a rešpektovania princípu majority v rozhodovaní je nesporné, že o prijatí plánu rozhodla absolútna menšina veriteľov, ktorých pohľadávky v súhrne tvorili absolútnu menšinu pohľadávok v porovnaní s (i keď) popretými pohľadávkami ostatných veriteľov.

V reštrukturalizácii dlžníka teda bola kreácia väčšiny rozhodujúcej na schvaľovacej schôdzi limitovaná najmä popretím pohľadávok viacerých významných veriteľov. Pohľadávky rozhodujúcich veriteľov pritom správca poprel na podnet dlžníka.

Okresný súd v reštrukturalizácii vystupuje nielen ako orgán verejnej moci, ktorý rozhoduje o povolení reštrukturalizácie a o jej skončení, ale aj ako aktívny subjekt, ktorého povinnosťou je dohliadať na zákonný a spravodlivý proces reštrukturalizácie vo vzťahu ku všetkým veriteľom. Uvedená povinnosť je explicitne zvýraznená v citovaných § 153 ods. 1 a § 154 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, v zmysle ktorých súd potvrdí reštrukturalizačný plán len vtedy, ak nezistí dôvody na jeho zamietnutie. Inak povedané, zákonné dôvody na zamietnutie plánu súd musí preskúmať a ich existenciu vylúčiť skôr, ako rozhodne o potvrdení plánu. Len takýmto postupom súd naplní záruky, ktoré všetkým veriteľom ako účastníkom reštrukturalizačného plánu vyplývajú z ich práva na súdnu ochranu a tomu korelujúcej povinnosti všeobecného súdu im túto ochranu povinne poskytnúť.

Pokiaľ ide o vymedzenie obsahu pojmu spoločný záujem veriteľov (rozpor plánu s týmto záujmom je dôvodom na jeho zamietnutie), vo všeobecnosti možno považovať úvahy okresného súdu za ústavne akceptovateľné, keďže v princípe korešpondujú s judikatúrou ústavného súdu. Vychádzajúc z popísaných konkrétnych skutkových okolností prípadu však ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu o potvrdení reštrukturalizácie je všeobecné, nekonkrétne a nepreskúmateľné, keďže neposkytuje žiadne odpovede na podstatné otázky týkajúce sa tvrdenej danosti dôvodov na zamietnutie plánu. Ak má byť spoločný záujem veriteľov nadradeným záujmom všetkých veriteľov, jeho vyjadrenie v reštrukturalizačnom pláne musí byť logickým vyústením väčšinového konsenzu veriteľov dlžníka.

Je totiž zákonnou povinnosťou okresného súdu, ktorý má právomoc rozhodnúť o potvrdení, ale aj o zamietnutí plánu, preskúmať konkrétne okolnosti reštrukturalizácie dlžníka vo väzbe na kritériá, ktoré ústia do zamietnutia plánu, a až v prípade ich absencie rozhodnúť o potvrdení plánu. Rozhodnutie súdu sa pritom musí opierať o konkrétne zistenia a skutkové okolnosti reštrukturalizácie, pričom v súdenom prípade táto povinnosť bola zvýraznená tým, že traja veritelia

	<p>(vrátane sťažovateľky) pred potvrdením plánu procesne účinne namietali podstatný rozpor plánu so spoločným záujmom veriteľov, čím poskytli okresnému súdu priestor na vyrovnanie sa s týmito námietkami. Napadnuté uznesenie okresného súdu je však v tomto smere povrchné, neodpovedajúce na podstatné otázky, nepreskúmateľné a z pohľadu aprobácie rozhodovania veriteľov absolútnej menšiny pohľadávok aj nespravodlivé. Rozhodnutie o potvrdení reštrukturalizačného plánu má zároveň rýdzo formalistický charakter, keď okresný súd plán formálne prijatý na schvaľovacej schôdzi skôr kreovanou väčšinou potvrdil, materiálna stránka predmetnej reštrukturalizácie však ostala mimo jeho pozornosti.</p> <p>Zákonné kritériá pre zamietnutie plánu však vylučujú, aby postavenie súdu rozhodujúceho o potvrdení plánu bolo pasívne, obmedzujúce sa na jednoduché konštatovanie, že „dôvody na zamietnutie plánu zistené neboli“. Naopak, úlohou reštrukturalizačného súdu je pôsobiť v procese reštrukturalizácie aktívne tak, aby reštrukturalizácia nemohla byť vnímaná ako proces účelového spolupôsobenia dlžníka a správcu (prípadne aj niektorých veriteľov) s cieľom vylúčiť významných veriteľov z rozhodovania a hlasovania, a tak dosiahnuť výsledok, ktorý by pri ich účasti na hlasovaní zrejme dosiahnutý nebol.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Okresného súdu Trenčín z 23. decembra 2014 porušené boli.</u> <u>Uznesenie Okresného súdu Trenčín z 23. decembra 2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u> <u>Sťažovateľke priznal náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 311/2014, I. ÚS 200/2011, II. ÚS 455/2012, III. ÚS 72/2010, I. ÚS 26/2010
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie - reštrukturalizácia

spisová značka	I. ÚS 18/2016
populárny názov	Povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdov posudzovať podania v trestnom konaní podľa ich obsahu
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	20.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	Ústavou zaručené právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy garantuje jednotlivcovi možnosť domáhať sa stanoveným postupom ochrany svojich práv pred nezávislým a nestranným súdom, prípadne pred iným orgánom. Pokiaľ jednotlivec takto zákonom ustanovený postup dodrží a súd sa napriek tomu odmietne zaoberať jeho procesným prostriedkom a o jeho práve rozhodovať, dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces, resp. k ústavne neprípustnému odopretiu spravodlivosti aj pri ochrane iných ústavou zaručených právach (denegatio iustitiae). Uvedené zásady platia aj pre konanie a rozhodovanie všeobecného súdu o ďalšom trvaní či prepustení obvineného z väzby na slobodu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažnosťou doručенou ústavnému súdu sťažovateľ napadol rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) a Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) a navrhol jeho zrušenie pre rozpor so svojimi právami zaručenými čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Tvrdil, že všeobecné súdy sa vôbec nezaoberali jeho žiadosťou o prepustenie z väzby a jeho následnou urgenciou,

	<p>hoci z ich obsahu nepochybné vyplývalo, že „<i>chcel byť prepustený na slobodu a že sa vzdáva svojho práva o osobné vypočutie</i>“; súdy rozhodli až o ďalšej žiadosti, čiže v rozpore s požiadavkou urýchlenosti rozhodovania v zmysle čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru a naň nadväzujúcou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a ústavného súdu.</p>
z odôvodnenia	<p>Obidva súdy vo svojich písomných vyjadreniach odkázali na písomné odôvodnenie svojich rozhodnutí a zdôraznili, že sťažovateľovo podanie, kde sa na konci vo vete nachádza spojenie „<i>tak by som už chcel ísť na slobodu...</i>“; a naň nadväzujúce podanie, v ktorom opätovne pripomenul, že „<i>by už chcel ísť na slobodu, žiadal túto žiadosť prejednať aj v jeho neprítomnosti</i>“, nebolo možné považovať za žiadosť o prepustenie z väzby sťažovateľa, preto o nich nerozhodovali. Urobili tak iba na základe ďalšej žiadosti. Preto navrhli sťažnosti nevyhovieť pre jej neopodstatnenosť.</p> <p>Ústavou zaručené právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy garantuje jednotlivcovi možnosť domáhať sa stanoveným postupom ochrany svojich práv pred nezávislým a nestranným súdom, prípadne pred iným orgánom. Pokiaľ jednotlivec takto zákonom ustanovený postup dodrží a súd sa napriek tomu odmietne zaoberať jeho procesným prostriedkom a o jeho práve rozhodovať, dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces, resp. k ústavne neprípustnému odopretiu spravodlivosti aj pri ochrane iných ústavou zaručených právach (<i>denegatio iustitiae</i>). Ústavný súd pritom zdôrazňuje, že uvedené zásady platia aj pre konanie a rozhodovanie všeobecného súdu o ďalšom trvaní či prepustení obvineného z väzby na slobodu.</p> <p>Ústavný súd vo svojej judikatúre neustále opakuje, že všeobecné súdy sú pri použití zákonom ustanovených pravidiel povinné tieto pravidlá interpretovať a aplikovať tak, aby dodržali maximum práva na spravodlivý proces vymedzený ústavou a dohovorom; musia teda prihliadať na to, že účastník konania konkrétnym podaním sleduje ochranu svojich subjektívnych práv. Uvedené potom platí tým skôr a intenzívnejšie za situácie, pokiaľ postup všeobecných súdov implikuje tak významný zásah do osobného postavenia účastníka konania, ktorého dôsledkom je ignorácia rozhodovať o jeho návrhu na prepustenie z väzby na slobodu.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu všeobecné súdy v prejednávanej veci nereagovali správne, keď sa odmietli zaoberať s uvedenými podaniami sťažovateľa, ako so žiadosťami o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku. Pokiaľ súdy tieto podania podľa § 62 ods. 1 Trestného poriadku nepovažovali za žiadosť o prepustenie z väzby v zmysle § 79 ods. 3 Trestného poriadku, mali si dať ich skutočný obsah sťažovateľom vysvetliť, resp. pri ich posudzovaní sa prikloniť k takej interpretácii obsahu, ktorý by vyznel v prospech sťažovateľa.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Krajský súd Bratislava jeho uznesením z 13. augusta 2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava I z 30. júna 2015 porušili základné práva sťažovateľa zaručené čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právo zaručené čl. 5 ods. 4 dohovoru.</u> <u>Okresný súd Bratislava I je povinný zaplatiť sťažovateľovi finančné zadostučinenie v sume 5 000 €.</u> <u>Sťažovateľovi priznal úhradu trov právneho zastúpenia.</u> <u>Sťažnosti sťažovateľa vo zvyšnej časti nevyhoveli.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	ESLP: rozhodnutie Petrov v. Slovenská republika z 2.12.2014
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	Väzba

Uznesenie:

spisová značka	I. ÚS 99/2016
populárny názov	Subjekty trestného konania

sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	17.02.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 40 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 38 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 8 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2
analytická právna veta	Subjektom, ktoré nie sú stranou v trestnom konaní, Trestný poriadok priznáva len niektoré procesné práva a povinnosti, realizáciou ktorých nemôžu podstatne ovplyvniť priebeh samotného trestného konania. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že uvedené procesné postavenie sťažovateľov, z ktorého vyplýva, že v namietanom trestnom konaní sa dosiaľ nerozhodovalo o ich osobnej slobode, stíhaní alebo zadržaní, im neumožňuje namietat' nezákonnosť trestného stíhania a dosiahnuť jeho zrušenie, resp. zastavenie v konaní pred orgánmi činnými v trestnom konaní a ani v konaní pred ústavným súdom.
skutkový stav a základné fakty	Dňa 20. decembra 2011 boli na viacerých internetových stránkach zverejnené analytické prepisy odposluchov pod krycím názvom „Gorila“. Na základe toho podali traja poslanci národnej rady trestné oznámenie, ktorým žiadali prešetriť tieto skutočnosti. Rozkazom ministra vnútra z 9. januára 2012 bol na prešetrenie tejto kauzy zriadený špeciálny vyšetrovací tím a v ten istý deň bolo vydané uznesenie o začatí trestného stíhania. Sťažovateľ v 1. rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal 19. januára 2012 podnet podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre, ktorým žiadal uznesenie o začatí trestného stíhania ako nezákonné zrušiť. Dňa 17. marca 2015 podali sťažovatelia v 1. a 2. rade špeciálnemu prokurátorovi ďalší podnet, resp. žiadosť o preskúmanie postupu policajta, v ktorom uviedli, že predchádzajúci podnet nebol nijako vybavený, a súčasne poukázali na zbytočné prieťahy v trestnom konaní. V ten istý deň sťažovatelia požiadali vedúceho vyšetrovacieho tímu o nahliadnutie do vyšetrovacieho spisu podľa § 69 Trestného poriadku. V odpovedi vedúceho vyšetrovacieho tímu im bolo oznámené, že u nich nie sú splnené zákonné predpoklady pre nahliadnutie do vyšetrovacieho spisu, pretože nemajú potrebné procesné postavenie. Sťažovatelia sa 18. mája 2015 obrátili na dozorujúceho prokurátora so žiadosťou o preskúmanie odmietnutia nahliadnutia do vyšetrovacieho spisu. Keďže podnet sťažovateľov zo 17. marca 2015 nebol vybavený v lehote dvoch mesiacov, podali sťažovatelia 26. mája 2015 generálnej prokuratúre opakovaný podnet, v ktorom žiadali, aby generálny prokurátor preskúmal nečinnosť špeciálneho prokurátora. List dozorujúceho prokurátora označený ako „Oznámenie“ z 18. júna 2015 bol sťažovateľom doručený 24. júna 2015. Z jeho obsahu vyplýva, že podnet sťažovateľov vyhodnotil ako nedôvodný. Keďže sťažovatelia s takýmto vybavením podnetu nesúhlasili, doručili generálnemu prokurátorovi 30. júna 2015 doplnenie opakovaného podnetu, v ktorom ho upozornili, že nimi podaný opakovaný podnet nebol riadne vybavený, a súčasne ho požiadali o preskúmanie zákonnosti vybavenia podnetu a ich žiadosti o preskúmanie odpovede, teda tzv. oznámenia. O urýchlené vybavenie opakovaného podnetu v znení jeho doplnenia sťažovatelia požiadali generálneho prokurátora 4. septembra 2015. Generálny prokurátor vybavil podnety z 25. mája 2015, 29. júna 2015

	<p>a zo 4. septembra 2015 oznámením z 18. novembra 2015, v ktorom tieto podania sťažovateľov vyhodnotil ako opakovaný podnet na preskúmanie postupu špeciálneho prokurátora a súčasne konštatoval, poukazujúc na zodpovednosť orgánov činných v trestnom konaní za objasnenie trestných činov, že v „v tomto štádiu trestného konania nie sú dôvody na zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania prípadne na zastavenie trestného stíhania“, a tiež uviedol, že v súvislosti s pochybením pri vybavovaní podnetov sťažovateľov špeciálnym prokurátorom prijme proti nemu opatrenie.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, základných práv podľa čl. 8 ods. 2, čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2 a čl. 40 ods. 3 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru postupom NAKA a úradu špeciálnej prokuratúry</p> <p>Oprávnenie na podanie sťažnosti sťažovateľa odvodzujú zo svojho postavenia materiálne obvineného (sťažovateľ v 1. rade), resp. de facto zúčastnených osôb (sťažovateľa v 2. a 3. rade).</p> <p>Z predloženej sťažnosti, jej doplnenia, ako aj z vyjadrení generálnej prokuratúry a úradu špeciálnej prokuratúry vyplýva, že sťažovateľ v 1. rade nebol ani zatknutý, ani vzatý do väzby, ani vypočúvaný ako podozrivý a v namietanom trestnom konaní si plnil svoju zákonnú povinnosť vypovedať ako svedok v zmysle § 127 a nasl. Trestného poriadku.</p> <p>V súvislosti s tvrdením sťažovateľov v 2. a 3. rade, že v danom trestnom konaní majú de facto postavenie zúčastnených osôb, pretože prípadným uložením ochranného opatrenia by mohlo byť zasiahnuté do ich vlastníckeho práva, ústavný súd dodáva, že len samotné hypotetické tvrdenie o možnosti zasiahnutia do vlastníckeho práva označených sťažovateľov nie je možné bez ďalšieho považovať za dôvod, pre ktorý by mali mať v danom trestnom konaní postavenie zúčastnených osôb, tak ako to predpokladá § 45 Trestného poriadku. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že v doterajšom priebehu trestného konania boli zamestnanci sťažovateľov v 2. a 3. rade vypočúvaní ako svedkovia, žiadne ďalšie procesné úkony proti nim vykonané neboli. Sťažovateľov v 2. a 3. rade preto nemožno považovať za zúčastnené osoby v zmysle § 45 Trestného poriadku, keďže žiadna vec im zhabaná nebola ani im podľa návrhu dosiaľ zhabaná nemala byť.</p> <p>Sťažovateľ v 1. rade bol v predmetnej trestnej veci viackrát vypočutý ako svedok, teda v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (ako aj v čase rozhodovania ústavného súdu, pozn.) nebolo proti sťažovateľovi v 1. rade vznesené žiadne obvinenie a taktiež nevystupoval v predmetnej veci ako poškodený, ale ako svedok, a teda sa nachádzal v takom procesnom postavení v tomto konaní, v ktorom primárne nevystupoval na ochranu svojich práv, ale plnil zákonom uloženú povinnosť vypovedať ako svedok s možnosťou využitia práva nevypovedať. Rovnako zamestnanci sťažovateľov v 2. a 3. rade vystupovali v trestnom konaní ako svedkovia.</p> <p>Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nie je možné s istotou hovoriť, že v dôsledku postupu orgánov činných v namietanom trestnom konaní voči sťažovateľovi v 1. rade došlo k takému podstatnému ovplyvneniu jeho postavenia, na základe ktorého by mal byť považovaný za materiálne obvineného v zmysle judikatúry ESLP a ktoré by tak bolo spôsobilé zasiahnuť do ním označených práv v ústavne významnej intenzite.</p> <p>V dôsledku uvedeného ústavný súd odmietol sťažovateľmi podanú sťažnosť v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú zjavne neoprávnenými osobami.</p> <p>K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, základných práv podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vydaním oznámenia úradu špeciálnej prokuratúry z 18. júna 2015 a postupom generálnej prokuratúry pri prešetrovaní opakovaného podnetu z 25. mája 2015 a jeho doplnenia z 29. júna 2015, ako aj vydaním oznámenia generálnej prokuratúry</p> <p>Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).</p>

Sťažovatelia boli oprávnení domáhať sa preskúmania postupu úradu špeciálnej prokuratúry opakovaným podnetom podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre (čo aj urobili), ktorý bola oprávnená a aj povinná preskúmať príslušná prokuratúra, ktorá tak aj urobila (generálna prokuratúra, pozn.) a o spôsobe vybavenia opakovaného podnetu sťažovateľov informovala oznámením z 18. novembra 2015. Napriek skutočnosti, že oznámenie generálnej prokuratúry bolo vydané a sťažovateľom doručené až po podaní sťažnosti ústavnému súdu, ústavný súd bol povinný na jeho obsah prihliadnuť.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažnosť je v tejto časti vo vzťahu k postupu úradu špeciálnej prokuratúry pri vybavovaní podnetov neprípustná, a preto ju v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že generálna prokuratúra reagovala na opakovaný podnet sťažovateľov zákonným spôsobom, a teda si riadne plnila svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona o prokuratúre, pričom oznámenie o vybavení opakovaného podnetu spĺňa náležitosti predpokladané zákonom o prokuratúre. Skutočnosť, že právne závery generálnej prokuratúry nie sú totožné s právnymi závermi sťažovateľov, nie je dôvodom na spochybňovanie zákonnosti a ústavnosti vybavenia opakovaného podnetu sťažovateľov. Ústavný súd konštatuje, že postupom generálnej prokuratúry v súlade so zákonom o prokuratúre nemohlo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľov domáhať sa ochrany svojich práv, pričom právne závery vyslovené v napadnutom oznámení nie sú arbitrárne, extrémne nelogické a ani sa neodchýlili od veci samej a je nutné ich považovať za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať.

Nedodržanie dvojmesačnej zákonnej poriadkovej lehoty na vybavenie podnetu v zmysle zákona o prokuratúre nie je podľa názoru ústavného súdu natoľko ústavne významné, aby ho bolo možné za každých okolností považovať za porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v tejto súvislosti akceptoval aj stanovisko generálneho prokurátora v jeho vyjadrení k sťažnosti z 19. novembra 2015, v ktorom uviedol, že v danom prípade vybavil opakovaný podnet sťažovateľov po uplynutí zákonnej lehoty, keďže zákon o prokuratúre vo vzťahu k nemu ako jedinému nadriadenému prokurátorovi špeciálneho prokurátora neupravuje žiadny subjekt ani procesný postup, na základ ktorého by bolo možné lehotu na vybavenie podnetu predĺžiť, a to napriek jej poriadkovému charakteru, a skutočnosť, že u ostatných podriadených prokurátorov taká možnosť v zmysle § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre existuje.

Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:

Sťažnosť sťažovateľov odmietol.

Odlišné stanovisko sudcu Milana Ľalíka

K výroku i odôvodneniu uznesenia uplatňujem podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde odlišné stanovisko, pretože sa nestotožňujem so záverom, že sťažnosť podali zjavne neoprávnené osoby (1), že bola neprípustná pre nedostatok právomoci ústavného súdu (2) a že išlo o sťažnosť zjavne neopodstatnenú (3), a to z týchto veľmi stručných dôvodov:

1. V prvom rade nemožno opomenúť, že je jednoznačnou povinnosťou štátu zaistiť ochranu základných práv, hlavne práv zaručených ústavou a dohovorom, a to aj prostredníctvom efektívneho trestného konania. Aj v tejto veci vyslovujem názor, že orgány činné v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“) zneužívajú inštitút trestného stíhania vo veci – ktorý inak po roku 1990 bol medzi prvými ako neústavný z nášho Trestného poriadku vypustený a neskôr opäť tam zaradený – ktorým sa veľmi jednoducho zbavia obvinení a ich obhajcovia všetkých práv, ktoré im prislúchajú v neverejnom a nekonzistentnom prípravnom konaní, pretože môžu otáľať so vznesením obvinenia konkrétnej osobe a vykonávať celý rad dôležitých dôkazov bez účasti obhajcu a podozrivý nemá žiadnu možnosť sa hájiť, pretože nie je formálne obvinený, tak ako to je popísané aj v predmetnej sťažnosti.

Ústavný súd síce zotráva na doktríne, že trestné konanie predstavuje iba vzťah medzi páchatelom a štátom, a teda že ústavne nie je zaručené právo tretej osoby,

	<p>t. j. podozrivého, svedka a pod. Nemožno však zároveň opomenúť, že pri existencii dôvodného podozrenia, že sťažovateľ spáchal zločin/prečin, sa uvedie do pohybu celé konanie pred OČTK a ako také predstavuje aj patričné excesívne procesné kroky proti nemu, proti ktorým sa ale ako materiálne obvinený nemôže brániť.</p> <p>2. Bolo by v rozpore s účelom ústavnej sťažnosti, pokiaľ by sa ústavný súd mal stať treťou inšinciou v prípravnom trestnom konaní, ale ak po vecnom preskúmaní napadnuté rozhodnutia OČTK v ústavnoprávnom prieskume neobstoja, nemožno uprednostniť zásadu sebaobmedzovania ústavného súdu voči OČTK, ako to urobilo väčšinové rozhodnutie.</p> <p>3. Zdá sa mi preto neúnosné, aby preverovanie podozrenia, že zo strany sťažovateľov dochádzalo v minulosti po dlhšiu dobu k systematickému páchaniu trestnej činnosti, trvalo takú dlhú dobu bez toho, že by OČTK od 9. januára 2012 doteraz nevzniesli obvinenie voči konkrétnej osobe, a to aj napriek vyčerpaniu všetkých dostupných procesných prostriedkov, ktoré sťažovatelia mali k dispozícii (sťažnosti, opakované sťažnosti a pod.). Vidím v tom známky ľubovôle a veľkého formalizmu v činnosti OČTK, ktorá si „zaslúžila“ väčšiu pozornosť zo strany ústavného súdu, než ju prezentoval vo svojom uznesení. Nie je mi zrejmé, aký právny prostriedok sťažovatelia ešte majú k dispozícii, aby účinným spôsobom „pohlí“ predmetnú kauzu k nejakému výsledku, než bola ústavná sťažnosť.</p> <p>Na základe uvedených skutočností sa domnievam, že sťažnosti sťažovateľov nechýbala ústavnoprávna dimenzia, preto sa mala prijať na ďalšie konanie a jej meritórne posúdenie, v ktorom by sa overila aj jej opodstatnenosť.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	<p>ÚS SR: IV. ÚS 128/04, II. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05 ESEP: Wemhoff c. Spolková republika Nemecko z 27. 6. 1968, séria A, č. 7, s. 26– 27, § 19, Subinski v. Slovinsko z 18. 1. 2007, č. 19611/04, § 66</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov
klúčové slová	<p>prieťahy v konaní-vo vyšetrovaní trestné stíhanie prokurátor, prokuratúra-podnet</p>

spisová značka	I. ÚS 173/2016
populárny názov	Zaistenie nároku poškodeného
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	16.03.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 2 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 7 ods. 5 Ústava Slovenskej republiky čl. 1 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 5</p>
analytická právna veta	Existencia podmienok zaistenia nároku poškodeného je relevantná len v čase rozhodovania o samotnom zaistení. Zmena podmienok, ktoré tu boli v čase zaistenia nároku poškodeného, najmä ak k tejto zmene došlo v dôsledku špekulatívneho konania obvinených, nie je dôvodom zrušenia zaistenia podľa § 51 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.
skutkový stav a základné fakty	<p>Vyšetrovateľ Úradu boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru uznesením z 9. júna 2010 začal trestné stíhanie a súčasne vzniesol obvinenie obvinenému pre obzvlášť závažný zločin podvodu a pre zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku a obvinenej pre pomoc pri obzvlášť závažnom zločine podvodu na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti tohto uznesenia. V uvedenej trestnej veci prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry uznesením z 28. októbra 2010 zaistila nárok poškodeného na náhradu škody v sume 2 778 749 €, okrem iného aj na majetkových právach sťažovateľky, keďže v</p>

	<p>uvedenej obchodnej spoločnosti sú obvinení spoločníkmi a konateľmi. Sťažovateľke sa súčasne zakázalo nakladať so zaisteným majetkom.</p> <p>Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu 4. júla 2014 predložila úradu špeciálnej prokuratúry návrh (podnet) na zrušenie zaistenia jej majetku s odôvodnením, že zanikli dôvody a predpoklady, pre ktoré a na základe ktorých bolo zaistenie vykonané, pretože ku 4. júlu 2012 došlo k zmene v osobách spoločníkov a konateľov spoločnosti a jej novým spoločníkom a konateľom sa stala matka obvinenej. Prokurátorka úradu špeciálnej prokuratúry listom z 18. júla 2014 sťažovateľke oznámila, že dôvody zaistenia naďalej trvajú.</p> <p>Na preverenie zákonnosti postupu úradu špeciálnej prokuratúry podala sťažovateľka 15. januára 2015 opakovaný podnet, ktorému generálny prokurátor listom z 15. apríla 2015 vyhovel, keď konštatoval jeho dôvodnosť, pričom uložil dozorovej prokurátorky zrušiť zaistenie podľa bodu II uznesenia o zaistení. Uznesením prokurátorky úradu špeciálnej prokuratúry z 27. apríla 2015 došlo podľa § 51 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku k zrušeniu uznesenia o zaistení v bode II, ktorým bol zaistený majetok sťažovateľky.</p> <p>Proti uzneseniu o zrušení zaistenia podala zástupkyňa poškodeného sťažnosť, o ktorej rozhodol špecializovaný trestný súd napadnutým uznesením, ktorým podľa § 191 písm. c) Trestného poriadku zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie prokurátorky úradu špeciálnej prokuratúry z 27. apríla 2015 a súčasne podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zamietol návrh sťažovateľky na zrušenie zaistenia jej majetku.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Keďže sťažovateľka považuje za zásah do ňou označených práv postup špecializovaného súdu, ktorý napadnutým uznesením nevyhovel jej návrhu na zrušenie zaistenia, podstatným pre rozhodnutie v tejto veci bolo zistenie prípadnej existencie zákonných dôvodov zrušenia zaistenia majetku sťažovateľky.</p> <p>Dôvodom zrušenia zaistenia podľa citovaného ustanovenia § 51 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je zánik dôvodu, pre ktorý bolo o zaistení rozhodnuté. Z uznesenia o zaistení vyplýva, že dôvodom zaistenia majetku sťažovateľky je dôvodná obava zo sťažovania uspokojovania nároku poškodeného na náhradu škody. Sťažovateľka sa totiž stala vlastníkom majetku, ktorý je predmetom zaistenia, v dôsledku nezákonného prevodu obchodných podielov obchodnej spoločnosti, za čo sú obvinení stíhaní. Možno preto konštatovať, že trestný čin bol spáchaný v prospech právnickej osoby, na ktorej majetku má byť zaistenie uskutočnené.</p> <p>V súvislosti s námietkou sťažovateľky o odlišných skutkových okolnostiach, predovšetkým odlišného postavenia sťažovateľa, ktorým bol v konaní pred ústavným súdom vedenom pod sp. zn. I. ÚS 176/09 samotný obvinený, ústavný súd konštatuje, že pri rozhodovaní o návrhu na zrušenie zaistenia je irelevantnou skutočnosť, či bol návrh podaný samotným obvineným alebo právnickou osobou, ktorej majetok je zaistený. Ako už bolo uvedené, podstatným pre rozhodnutie v tejto veci je skúmanie toho, či v konkrétnom prípade boli splnené zákonné dôvody na zrušenie zaistenia. Preto nie je dôvod na spochybňovanie záverov rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 176/09 a ich aplikovateľnosti na prípad sťažovateľky.</p> <p>Nemožno sa stotožniť ani s názorom sťažovateľky, že dôvodom zrušenia zaistenia jej majetku je skutočnosť, že v súčasnej dobe nie sú splnené zákonné podmienky podľa § 50 ods. 1 písm. c) bodu 1 a 2 Trestného poriadku, pretože existencia týchto podmienok bola relevantná len v čase rozhodovania o zaistení. Zmena podmienok, ktoré tu boli v čase zaistenia nároku poškodeného, najmä ak k tejto zmene došlo v dôsledku špekulatívneho konania obvinených, nie je dôvodom zrušenia zaistenia podľa § 51 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Účelom tohto ustanovenia je zrušiť zaistenie v tých prípadoch, kedy už nie je na účely trestného konania potrebné, a to najmä z dôvodu zániku nároku poškodeného.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>ÚS SR: I. ÚS 176/09, I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97</p>

súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	vec (vo fyzickom zmysle)-zaistenie poškodený trestné konanie - adhézne

spisová značka	I. ÚS 189/2016
populárny názov	Neúčelnosť trov konania
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	06.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Podanie účastníka konania vo veci samej je účelné a zakladá nárok na priznanie náhrady trov konania titulom trov právneho zastúpenia, ak prispeje relevantnou argumentáciou vo veci, ktorá ešte v predmetnom konaní nebola predložená.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka v procesnom postavení žalovanej bola účastníčkou konania vo veci žaloby o zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom. Okresný súd rozsudkom z 15. októbra 2014 podanú žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalobca proti rozsudku okresného súdu z 15. októbra 2014 podal odvolanie. Krajský súd listom z 10. júna 2015 vyzval právneho zástupcu žalovanej (sťažovateľky), aby sa k podanému odvolaniu vyjadril v lehote 7 dní od doručenia výzvy. Akceptujúc uvedenú výzvu právny zástupca žalovanej (sťažovateľky) zaslal krajskému súdu stanovisko k podanému odvolaniu žalobcu. Následne krajský súd rozsudkom z 11. augusta 2015 rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu z 15. októbra 2014 potvrdil a náhradu trov odvolacieho konania nikomu nepriznal.
z odôvodnenia	Podľa ústavného súdu výzva krajského súdu na vyjadrenie k podanému odvolaniu adresovaná účastníkovi konania, ktorý toto odvolanie nepodal, je súčasťou realizácie zásady kontradiktórnosti konania všeobecným súdom a nezakladá automaticky právo vyzvaného účastníka konania na priznanie odmeny za zrealizovaný procesný úkon. Z hľadiska obsahu by účastníkom konania zrealizovaný procesný úkon v prípade požiadavky na priznanie odmeny zaň mal spĺňať požiadavku nevyhnutnosti jeho vynaloženia na účely uplatnenia ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods. 2 ústavy), t. j. v konaní by mal prispieť relevantnou argumentáciou vo veci, ktorá ešte v predmetnom konaní nebola predložená, resp. ktorú v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia už použil prvostupňový súd. Prihliadnuc na obsah sťažovateľkou podaného vyjadrenia k odvolaniu zo 16. júna 2015 a obsah odôvodnenia rozsudku okresného súdu z 15. októbra 2014 (podstatný obsah tohto rozsudku obsahuje aj rozsudok krajského súdu z 11. augusta 2015) sa ústavný súd stotožnil so záverom krajského súdu o neúčelnosti uvedeného procesného úkonu, keďže v ňom boli sťažovateľkou v zásade zopakované len argumenty už v konaní ňou predložené alebo použité v rámci argumentácie okresného súdu. Vo všeobecnosti platí, že rozhodnutie o náhrade trov konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu predstavujúcu možnosť porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citelne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickej povahy, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo. Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF	ÚS SR: II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010

a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	Arbitrárnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na spravodlivý proces trovy konania - náklady konania rozhodnutie - odôvodnenie účastník konania - súčinnosť

spisová značka	I. ÚS 197/2016
populárny názov	Postavenie verejného ochrancu práv
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	06.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Za účinný právny prostriedok nápravy rozhodnutia správneho orgánu treba považovať podanie žaloby v rámci správneho súdnictva a nie podanie podnetu verejnému ochrancovi práv, nakoľko tento nedisponuje právomocou rušiť rozhodnutia správnych orgánov.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ sa 11. decembra 2013 domáhal sprístupnenia informácie od Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“), konkrétne spisových značiek práve prebiehajúcich konaní pred Súdnym dvorom Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“), v ktorých Slovenská republika podala akékoľvek písomné vyjadrenie. Dňa 20.12.2013 vydalo MS SR rozhodnutie, ktorým žiadosti nevyhovelo a požadovanú informáciu odmietlo sprístupniť. Voči tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ rozklad. O sťažovateľovom rozklade rozhodlo MS SR rozhodnutím z 22.01.2014 tak, že rozkladu sťažovateľa nevyhovelo. Dňa 03.02.2014 podal sťažovateľ podnet Verejnej ochrankyne práv (ďalej ako „VOP“) na preskúmanie napadnutého rozhodnutia. V emaile zo dňa 12.04.2014 zaslal VOP informáciu Tlačovej a informačnej sekcii Súdneho dvora EÚ, podľa ktorého sú požadované informácie verejne dostupné v sídle Súdneho dvora EÚ. Dňa 04.08.2014 vydala VOP upovedomenie o výsledkoch vybavenia podnetu, v ktorom skonštatovala porušenie základného práva sťažovateľa na informácie podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy SR napadnutým rozhodnutím. Listom zo dňa 28.08.2014 minister spravodlivosti SR upovedomil VOP, že s upovedomením nesúhlasí a nemôže zabezpečiť odstránenie porušenia základného práva sťažovateľa na informácie. Dňa 24.11.2014 VOP listom požiadala ministra spravodlivosti SR o prehodnotenie svojho stanoviska zo dňa 28.08.2014. K uvedenému listu sa vyjadril Minister spravodlivosti SR listom zo dňa 16.12.2014, v ktorom zopakoval, že nemôže zabezpečiť odstránenie porušenia základného práva sťažovateľa na informácie.
z odôvodnenia	K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy Podnet sťažovateľa bol v súlade s § 22 ods. 1 zákona o verejnom ochrancovi práv vybavený upovedomením zo 4. augusta 2014. Oznámenie verejnej ochrankyne práv zo 14. januára 2016 bolo len jej odpoveďou na sťažovateľom namietané prieťahy v jej postupe, ktoré však tak verejná ochrankyňa práv, ako aj ústavný súd považuje v zmysle zákona o verejnom ochrancovi práv za ukončené. Z oznámenia verejnej ochrankyne práv okrem iného tiež vyplýva, že sa rozhodla nevyužiť postup podľa § 19 ods. 3 zákona o verejnom ochrancovi práv, teda nevyrozumieť orgán nadriadený orgánu verejnej správy, proti ktorému podnet sťažovateľa smeroval, pretože ňou konštatované porušenie práva sťažovateľa na informácie zo strany ministerstva spravodlivosti nevykazuje znaky systémového nedostatku, ale vyplýva z rozdielného výkladu § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácií. Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade verejná ochrankyňa práv pri vybavovaní podnetu sťažovateľa postupovala v súlade s ustanoveniami zákona o verejnom ochrancovi práv.

	<p>Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že napadnuté oznámenie verejnej ochrankyne práv nemá žiadnu vecnú súvislosť s tvrdným porušením základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu, odmietol jeho sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom verejnou ochrankyňou práv</p> <p>Konanie o podnete sťažovateľa je v zmysle zákona o verejnom ochrancovi práv ukončené vydaním upovedomenia podľa § 22 ods. 1 zákona o verejnom ochrancovi práv, pričom táto skutočnosť nastala 4. augusta 2014.</p> <p>Sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 9. marca 2016, teda zjavne až po uplynutí lehoty dvojmesačnej lehoty uvedenej v ustanovení § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	ÚS SR: I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02
súvisiace právne predpisy	zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na inú právnu ochranu verejný ochranca práv

spisová značka	I. ÚS 261/2016
populárny názov	Postúpenie veci z dôvodu miestnej nepríslušnosti
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	20.04.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ak je v konaní spornou práve skutočnosť, či má účastník konania (sťažovateľ) postavenie spotrebiteľa, všeobecné súdy nemôžu pri rozhodovaní o miestnej príslušnosti prejednať vyriešenie tejto spornej otázky, ktorá bude predmetom samotného dokazovania.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ v procesnom postavení navrhovateľa podal 17. septembra 2014 na Okresnom súde Košice-okolie žalobu o zaplatenie peňažnej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia. Okresný súd Košice-okolie listom z 1. decembra 2014 vyslovil svoju miestnu nepríslušnosť podľa § 105 ods. 1 a 2 v nadväznosti na § 84 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a spis postúpil na prerokovanie Okresnému súdu Bratislava I. Sťažovateľ v odpovedi na toto oznámenie z 8. decembra 2014 vyjadril nesúhlas s postúpením veci, pričom argumentoval, že spor sa týka spotrebiteľskej zmluvy, a poukázal na § 87 písm. f) OSP, v zmysle ktorého popri všeobecnom súde odporcu je na konanie miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého má spotrebiteľ bydlisko. O nesúhlase sťažovateľa s postúpením veci rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, ktorým určil, že na konanie vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I je miestne príslušný Okresný súd Bratislava I.
z odôvodnenia	Ústavný súd po oboznámení sa s napadnutým uznesením krajského súdu konštatuje, že v ňom nemožno ustáliť prvky arbitrárnosti, ktoré by nasvedčovali nesprávosti právnych záverov krajského súdu alebo ktoré by spočívali v ich nedostatočnom odôvodnení. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd svoj záver o nemožnosti aplikácie ustanovenia § 87 písm. f) OSP, teda voľby miestnej príslušnosti sťažovateľom ako spotrebiteľom, založil na právnom názore, podľa ktorého v tomto štádiu konania nemožno dospieť k záveru, že

	<p>predmetom konania je spor zo spotrebiteľskej zmluvy, keďže z listinných dôkazov jednoznačne nevyplýva, že sťažovateľ uzavrel s odporcom zmluvu v postavení spotrebiteľa (vzhľadom na jeho vyhlásenie o poskytnutí finančných prostriedkov na výkon zamestnania). V konaní je preto spornou práve skutočnosť, či má sťažovateľ postavenie spotrebiteľa, pričom krajský súd nemôže pri rozhodovaní o miestnej príslušnosti prejedukovať vyriešenie tejto spornej otázky, ktorá bude predmetom dokazovania.</p> <p>V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa uvedenou v sťažnosti o účelovom konaní odporcu pri uzatváraní úverovej zmluvy, ktoré je podľa sťažovateľa obchádzaním zákona, ústavný súd uvádza, že táto argumentácia je len v rovine tvrdení, ktoré môžu, ale aj nemusia, byť preukázané v konaní o veci samej. Ústavný súd preto konštatuje, že postup krajského súdu, ktorý pri posudzovaní okolností rozhodných pre určenie miestnej príslušnosti vychádzal z obsahu predložených listinných dôkazov (predovšetkým zo zmluvy o úvere), nemožno považovať za formalistický či odporujúci zmyslu alebo účelu právnej úpravy miestnej príslušnosti.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESRP a iných súdov	ÚS SR: II. ÚS 218/02, I. ÚS 3/97
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	Príslušnosť – miestna spotrebiteľ, spotrebiteľské právo - spotrebiteľská zmluva

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.